

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní

Finanční analýza ve vybraném malém a středním podniku

Ondřej Veselý

Bakalářská práce

2018

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Akademický rok: 2017/2018

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Ondřej Veselý**
Osobní číslo: **E15373**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Management podniku: Management malých a středních podniků**
Název tématu: **Finanční analýza ve vybraném malém a středním podniku**
Zadávací katedra: **Ústav ekonomických věd**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Záměrem práce je analyzovat podnik z pohledu zdrojů financování a návrh možného zlepšení finanční situace podniku.

Osnova:

- Charakteristika malých a středních podniků.
- Finanční analýza.
- Analýza vybraného podniku.
- Formulace závěrů a doporučení.

Rozsah grafických prací: -

Rozsah pracovní zprávy: cca 35 stran

Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

BACHROŇOVÁ, N., FINGER, L., HEJDA, J., PROSSER, M., VANĚČKOVÁ, V. Společnost s ručením omezeným 2014. Olomouc: Anag, 2014. ISBN: 978-80-7263-870-3.

JINDŘICHOVSKÁ, I. Finanční management. Praha: C.H. Beck, 2013. ISBN 978-80-7400-052-2.

KUBÍČKOVÁ, D., JINDŘICHOVSKÁ, I. Finanční analýza a hodnocení výkonnosti firem. Praha: BEK, 2015. ISBN:978-80-7400-538-1.

LANE, K. K., KOTLER, P. Marketing management - 14. vydání. Praha: Grada, 2014. ISBN: 978-80-247-4150-5.

SYNEK, M., KISLINGEROVÁ, E. Podniková ekonomika. 6. přepracované a doplněné vydání. Praha: C.H. Beck, 2015. ISBN: 978-80-7400-274-8.

Vedoucí bakalářské práce:

Ing. Viktor Prokop, Ph.D.

Ústav ekonomických věd

Datum zadání bakalářské práce: 1. září 2017

Termín odevzdání bakalářské práce: 30. dubna 2018

doc. Ing. Romana Provažníková, Ph.D.

děkanka

L.S.

doc. Ing. Jolana Volejníková, Ph.D.

vedoucí ústavu

V Pardubicích dne 1. září 2017

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem tuto práci vypracoval samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využil, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byl jsem seznámen s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako Školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Beru na vědomí, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, a směrnicí Univerzity Pardubice č. 9/2012, bude práce zveřejněna v Univerzitní knihovně a prostřednictvím Digitální knihovny Univerzity Pardubice.

V Pardubicích dne 30. 4. 2018

Ondřej Veselý

PODĚKOVÁNÍ

Rád bych poděkoval vedoucímu své bakalářské práce Ing. Viktoru Prokopovi, Ph.D., za vstřícnost, ochotu a za cenné rady při zpracování mé bakalářské práce. Dále bych rád poděkoval Jaroslavu Záhorovi, jednateři společnosti YATE, s. r. o., že mi poskytl materiály a umožnil zpracovat finanční analýzu této firmy. Poděkování také patří mému bratřovi, který se mnou konzultoval problematiku finanční analýzy ve vybrané společnosti.

ANOTACE

Záměrem této bakalářské práce je analyzovat podnik YATE, spol. s r. o. z pohledu zdrojů financování mezi roky 2012 až 2016 a navrhnout možné zlepšení finanční situace podniku. Práce obsahuje čtyři části – malé a střední podnikání, finanční analýzu, analýzu vybraného podniku a formulaci závěrů a doporučení. Při hodnocení finanční situace podniku a následného doporučení jsou použity poměrové ukazatele a zlatá pravidla financování.

KLÍČOVÁ SLOVA

Finanční analýza, malé a střední podnikání, poměrové ukazatele, zlatá pravidla financování.

TITLE

Financial analysis of particular small and medium enterprise

ANOTATION

The purpose of this bachelor thesis is to analyze YATE, spol. s.r.o. in terms of financial resources during years 2012 to 2016 and make suggestions for potencial improvement. The thesis is devided into four parts – small and medium enterprises (SMEs), financial analysis, analysis of the particular company and practical recomendations. Key financial ratios and golden financial rules were used to analyse financial performance.

KEY WORDS

Financial analysis, small and medium enterprises, financial ratios, golden financial rules.

OBSAH

ÚVOD	9
1 MALÉ A STŘEDNÍ PODNIKÁNÍ	10
1.1 Definice malého a středního podnikání	10
1.2 Význam a omezení malého a středního podnikání	14
1.3 Malé a střední podnikání v ČR	15
1.4 Podpora malého a středního podnikání	16
2 FINANČNÍ ANALÝZA	17
2.1 Předmět a účel finanční analýzy	17
2.2 Subjekty využívající finanční analýzu	17
2.3 Zdroje finanční analýzy	19
2.4 Poměrové ukazatele	21
2.4.1 Ukazatele likvidity	21
2.4.2 Ukazatele rentability	22
2.4.3 Ukazatele aktivity	23
2.4.4 Ukazatele zadluženosti	25
2.5. Pravidla financování	25
3 ANALÝZA VYBRANÉHO PODNIKU	27
3.1 Profil vybrané společnosti	27
3.2 Analýza poměrových ukazatelů	28
3.2.1 Analýza likvidity	29
3.2.2 Analýza rentability	30
3.2.3 Analýza aktivity	31
3.2.4 Analýza zadluženosti	34
3.3 Analýza zlatých pravidel financování	35
3.3.1 Analýza zlatého pravidla vyrovnání rizika	35
3.3.2 Analýza zlatého pravidla financování	36
3.3.3 Analýza zlatého pari pravidla	36
3.3.4 Analýza zlatého poměrového pravidla	37
4 FORMULACE ZÁVĚRŮ A DOPORUČENÍ	38
4.1 Zhodnocení a doporučení dle poměrových ukazatelů	38
4.1 Zhodnocení a doporučení dle zlatých pravidel financování	40
ZÁVĚR	42
POUŽITÁ LITERATURA	43

SEZNAM OBRÁZKŮ:

Obrázek 1: Počet ekonomicky aktivních v MSP v ČR mezi roky 2011-2016	15
Obrázek 2: Organizační struktura firmy YATE, spol. s r.o.....	27
Obrázek 3: Vývoj ukazatelů likvidity mezi roky 2012-2016	29
Obrázek 4: Vývoj ukazatelů rentability mezi roky 2012-2016	31
Obrázek 5: Vývoj ukazatelů aktivity (obraty) mezi roky 2012-2016.....	32
Obrázek 6: Vývoj ukazatelů aktivity (doby obratu) mezi roky 2012-2016.....	33
Obrázek 7: Vývoj ukazatelů zadluženosti mezi roky 2012-2016.....	35

SEZNAM TABULEK:

Tabulka 1: Rozdělení mikro, malých a středních podniků	14
Tabulka 2: Vývoj ukazatelů likvidity mezi roky 2012-2016.....	29
Tabulka 3: Vývoj ukazatelů rentability v % mezi roky 2012-2016	30
Tabulka 4: Vývoj ukazatelů aktivity (obraty) mezi roky 2012-2016	32
Tabulka 5: Vývoj ukazatelů aktivity (doby obratu) mezi roky 2012-2016	32
Tabulka 6: Vývoj ukazatelů zadluženosti mezi roky 2012-2016	34
Tabulka 7: Vývoj zlatého pravidla vyrovnání rizika mezi roky 2012-2016.....	35
Tabulka 8: Vývoj zlatého pravidla financování mezi roky 2012-2016.....	36
Tabulka 9: Vývoj zlatého pari pravidla mezi roky 2012-2016.....	36
Tabulka 10: Doporučení hodnot poměrových ukazatelů.....	39
Tabulka 11: Splnění zlatých pravidel financování	40

ÚVOD

V současné globalizované době představují malé a střední podniky (MSP) významnou součást tržních ekonomik jednotlivých států, přičemž v České republice tvoří převážnou část podniků. Množství těchto samostatně hospodařících subjektů se pohybuje okolo 99 % z celkové výše ekonomicky aktivních podnikatelských subjektů. Tyto podniky výrazně přispívají k podpoře konkurenceschopnosti, snižují nezaměstnanost a významně se podílejí na tvorbě hrubého domácího produktu dané země. Z těchto důvodů je důležité se jimi zabývat a analyzovat je.

Záměrem práce je proto analyzovat vybraný malý a střední podnik z pohledu zdrojů financování a navrhnout možné zlepšení jeho finanční situace.

V první části bakalářské práce je definováno malé a střední podnikání, včetně vymezení pojmů podnik, podnikatel a jsou zde popsány základní právní formy podnikání. Podrobněji je rozebrána zejména problematika společnosti s ručením omezeným, protože v následné analýze vybraného malého a středního podniku bude analyzována právě tato společnost. Poté je uveden význam a omezení malého a středního podnikání a je zde nastíněna jeho situace v ČR. V této části je také popsána podpora MSP a její důležitost, jakožto stabilizační prvek vyspělé společnosti. Druhá kapitola je poté zaměřena na problematiku finanční analýzy malého a středního podnikání. Je uvedena definice a účel finanční analýzy, dále jsou popsány subjekty, které finanční analýzu využívají, nejdůležitější zdroje dat a metody hodnocení finanční analýzy, mezi které patří analýza poměrových ukazatelů a zlatá pravidla financování. Tyto metody jsou následně využity k provedení analýz.

V analytické části je zhodnocena finanční situace zvoleného podniku, kterým bylo YATE, spol. s r. o., a to mezi roky 2012 až 2016. Tento podnik se zabývá výrobní činností v oblasti zpracování technických pěn a plastů. Společnost má dvě samostatně fungující divize, a to divizi systémového balení a divizi sportu. Z hodnot dosažených z výsledků finanční analýzy je zřejmé, že se analyzovaná společnost snaží dodržovat doporučení dle zlatých pravidel financování a vykazovat hodnoty v rozmezí poměrových ukazatelů. Firma má ale problémy např. s likviditou prvního a druhého stupně nebo s dodržováním podmínky stanovené zlatým pari pravidlem a nenechává prostor pro zdravé zadlužení. V poslední části jsou shrnuty výsledky analýz a uvedena doporučení, která by měla vést ke zlepšení finanční situace podniku v následujícím období.

1 Malé a střední podnikání

První část bakalářské práce se zabývá problematikou malého a středního podnikání, které plní výraznou ekonomickou funkci. Je zde charakterizován pojem podnikatel, podnikání, dále je definováno malé a střední podnikání, jeho význam, omezení a jsou zde popsány právní formy podnikání. Následně je popsán vývoj malého a středního podnikání v České republice a na závěr podpora malého a středního podnikání.

1.1 Definice malého a středního podnikání

Dříve než bude definováno malé a střední podnikání, je zapotřebí vymezit pojmy jako je podnik, podnikatel a základní formy podnikání,

Výraz **podnikatel** se vyvinul z francouzského slova *entrepreneur* (neboli prostředník, zprostředkovatel) a k jeho rozmachu docházelo již v průběhu 18. století. Tento výraz přesně vystihoval práci tehdejšího podnikatele, protože jeho úkolem bylo zprostředkování obchodů. S tímto řemeslem ale byly spojeny určité schopnosti a přednosti jedince, jako je například nápaditost a schopnost nést riziko (Veber a Srpová, 2012, s. 14).

Za dnešního podnikatele, označovaného také jako leader, se považuje osoba, která „je hlavním tvůrcem a nositelem strategie a vize podniku“ (Šiman a Petera, 2010, s. 2). Měl by umět vytvářet a využívat zdroje a být ochotný podstoupit tomu odpovídající riziko. Podle definice v zákoně je to (Lasák, 2013, s. 5):

- osoba zapsaná v obchodním rejstříku,
- osoba, která podniká na základě živnostenského oprávnění,
- osoba, která podniká na základě jiného než živnostenského oprávnění podle zvláštních předpisů,
- osoba, která provozuje zemědělskou výrobu a je zapsána do evidence podle zvláštního předpisu.

Podnik je místo, kde dochází k transformaci vstupů za výstupy. V praxi se lze setkat s výrazem firma, který je často za pojem podnik zaměňován. Firma, nebo také obchodní firma, je ale pouze název, pod kterým daná společnost vystupuje, a pod kterým je zapsána do obchodního rejstříku.

Pojem **podnikání** je z ekonomického pohledu definován jako cílevědomá lidská činnost, která využívá výrobních faktorů tak, aby se zvýšila jejich původní hodnota. „Podnikání je soustavná činnost prováděná podnikatelem samostatně, vlastním jménem a na vlastní zodpovědnost, jejímž cílem je vytváření přírůstku bohatství, tj. zisku (vyjma neziskových organizací, kde tvorba zisku nemusí být prioritou)“ (Vojík, 2009, s. 93).

Na podnikání lze ale nahlížet i z jiného pohledu než ekonomického. Z toho psychologického může být podnikání způsob zbavení se závislosti na jiný subjekt, nebo prostor k seberealizaci podnikajícího jedince (Veber a Srpová, 2012, s. 14).

V souvislosti s tím zákon vymezuje pojem neoprávněné podnikání. Je definován, jako „*činnost, k níž se podle zvláštních právních předpisů vyžaduje ohlášení, nebo povolení, bez takového ohlášení nebo povolení, a osoby, které takovou činnost uskutečňují jménem jiné osoby, nebo na její účet, odpovídají za škodu tím způsobenou*“ (Raban, 2003, s. 68).

Základní **právní formy podnikání** jsou na území České republiky fyzická a právnická osoba. Podnikatel si zvolí formu podnikání podle toho, jaké z kritérií bude schopen naplnit. Mezi tyto požadavky např. patří počet společníků, výše ručení, daňové aspekty, počáteční kapitál, dále to může být administrativní náročnost atd.

- **Fyzická osoba**

Často označovaná jako osoba samostatně výdělečně činná (OSVČ) nebo také jako živnostník. Je to občan, který podniká na základě živnostenského oprávnění a dalších podmínek vyplývajících ze živnostenského zákona, zákonu o dani z příjmu a jiných předpisů. Jeho příjmy jsou zdaněny 15 %. OSVČ se dělí podle podmínek na dva typy:

Ohlašovací živnost, kdy podmínkou založení této živnosti je pouze splnění všeobecných podmínek (způsobilost, bezúhonnost, plnoletost) a dále podání písemné žádosti na živnostenském úřadě, takzvané „Ohlášení živnosti pro fyzickou osobu.“ Ohlašovací živnost se dělí na (Veber, 2012, s. 50):

Řemeslnou živnost – při jejich provozování je potřeba určitá praxe v oboru doložená maturitou, výučním listem, diplomem,

Vázaná živnost – zde jsou větší nároky na kvalifikaci v oboru a delší praxe než v řemeslné živnosti,

Volná živnost – tento druh živnosti je nejméně náročný, není zde potřeba dokládat odbornou způsobilost, postačí pouze podání ohlášení.

Koncesovanou živnost, tomto typu provozování živnosti chce mít stát přehled nad vykonáváním podnikání, proto je potřeba státního povolení. Toto povolení živnostník získá ve chvíli, kdy mu je udělena koncese a následně se zapíše do živnostenského rejstříku. Vydání koncesní listiny trvá zpravidla 2 měsíce.

- **Právnícká osoba**

Právnícká osoba jsou určitý organizovaný útvar, který se sdružuje a vystupuje jako obchodní korporace. Jsou upravovány Zákonem o obchodních korporacích, založeny společenskou smlouvou a společnost vzniká zápisem do obchodního rejstříku. Obchodní společnosti se rozdělují na (Nývtová a Marinič, 2010, s. 21):

Osobní společnosti, kdy společníci ručí za své závazky svým osobním majetkem. Není zde předepsán základní kapitál a zisk se rozděluje rovným dílem, pokud neurčí společenská smlouva jinak. Mezi osobní společnosti patří a) veřejná obchodní společnost; b) komanditní společnost.

Kapitálové společnosti, kde společníci ručí do výše svých nesplacených vkladů. Zákon ukládá povinnost vložit základní kapitál, zisk se rozděluje podle výše vkladů jednotlivých společníků, pokud neurčí společenská smlouva jinak. Kapitálovými společnostmi jsou a) společnost s ručením omezeným; b) akciová společnost.

Společnost s ručením omezeným (s. r. o., spol. s. r. o.)

Společnost s ručením omezeným je nejrozšířenější formou podnikání v České republice a podnik, který byl zvolen pro finanční analýzu je s. r. o., proto je tomuto typu společnosti věnována větší pozornost.

Základní kapitál společnosti je 1 koruna od 1. 1. 2014 dle zákona o obchodních korporacích. Společníci ručí nerozdílně do výše svých nesplacených vkladů. Minimální počet společníků je jedna fyzická, nebo právnícká osoba. Podíl společníků na zisku určí poměr jeho vkladu, neudává-li společenská smlouva jinak. Společník má právo na podíl na zisku, právo na likvidační zůstatek, vypořádací podíl, na informace, na společenskou žalobu a minoritní práva. (Lasák, 2013, s. 87-90) „*Výsledek hospodaření zjištěný z účetnictví je transformován na základ daně, společnost s ručením omezeným podává daňové přiznání a je poplatníkem daně z příjmů právníckých osob*“ (Nývtová a Marinič, 2010, s. 23).

Orgány společnosti:

- Valná hromada je nejvyšším orgánem společnosti. Je to seskupení všech společníků, které svolává jednatel většinou dvakrát až čtyřikrát ročně. Valná hromada má svého předsedu, který řídí shromáždění a zapisovatele, který zajišťuje zápis z jednání.
- Jednatelé společnosti, kteří vystupují jako statutární orgán, mají v kompetenci vedení a zastupování společnosti na venek. Je jím jedna nebo více fyzických osob, jež jsou zapsáni

v Obchodním rejstříku. Jednatelé jsou jmenováni valnou hromadou, zpravidla to bývá jeden ze společníků podniku (Hejda a Bachroňová, 2014, s. 45).

- Dozorčí rada je nepovinným orgánem společnosti s ručením omezeným. V malých a středních podnicích se tento orgán vytváří, protože plní důležitou funkci, kterou je kontrola statutárního orgánu. Dozorčí rada zpravidla jednou ročně předkládá výsledky své práce na sjezdu valné hromady.

Výhody a nevýhody s. r. o.

Výhodou společnosti s ručením omezeným je bezpochyby nízký počáteční kapitál. Dále také omezené ručení společníků, kdy společníci neručí osobním majetkem ale pouze vloženým peněžním nebo nepeněžním vkladem.

Velkou nevýhodou tohoto druhu obchodní společnosti je takzvané dvojí zdanění zisku. Nejdřív je totiž zdaněn zisk daní z příjmů právnických osob 19% sazbou a pak společníci daní svůj podíl daní z příjmů fyzických osob 15% sazbou.

Malé a střední podniky lze následně definovat jako podniky, které disponují malým počtem zaměstnanců, malým kapitálem a nízkým ročním obratem (Kislingerová, 2005, s. 422). V rámci národního hospodářství hraje malé a střední podnikání významnou roli a může vyjadřovat ekonomickou vyspělost dané země. Z tohoto důvodu je rozvoji MSP věnována neustálá pozornost a podpora ze strany tvůrců veřejných politik.

Komise Evropské unie nastavila určitá kvantitativní kritéria pro rozdělení malých a středních podniků. Tyto podmínky jsou stanoveny do čtyř bodů (Veber a Srpová 2012, s. 19):

- počet zaměstnanců,
- roční obrat,
- bilanční suma ročního obratu,
- nezávislost.

Výše uvedené body jsou dále znázorněny a popsány v tabulce 1 a jsou vztahovány k poslednímu dni zdaňovacího období, tedy k časovému úseku, kdy je finanční instituci vyměřována daňová povinnost.

Pojetí nezávislosti, dle komise EU je takové, že společnost nesmí být vlastněna z více jak 25 % jiným podnikatelským subjektem, který nesplňuje kritéria uvedená v tabulce. Společná definice pomáhá zlepšit jednotnost a účinnost politiky v oblasti MSP v celé EU.

Tabulka 1: Rozdělení mikro, malých a středních podniků

Druh	Počet zaměstnanců	Roční obrat	Majetek podniku
Mikro podnik	< 10	≤ 2 mil. eur	≤ 2 mil. eur
Malý podnik	< 50	≤ 10 mil. eur	≤ 10 mil. eur
Střední podnik	< 250	≤ 43 mil. eur	≤ 50 mil. eur

Zdroj: Vlastní zpracování dle Doporučení Komise 2003/361/ES

Počet pracovníků, kteří jsou ve firmě zaměstnáni, nesmí překročit stanovenou hranici ale malý a střední podnik nemusí po jedno období dodržet kritérium obratu nebo bilanční sumy, aniž by ztratil status MSP. Pokud ale takový podnik překročí stanovený limit po dobu dvou po sobě následujících období, o své zařazení do skupiny MSP přichází a není na něj nahlíženo jako na malý nebo střední podnik. Ve chvíli, když malý a střední podnik splní podmínky uvedené výše, nachází se možnost žádosti o podporu v podnikání, díky programu Evropské unie. Je možné získat dotaci až do výše 100 % výdajů podniku na určitou aktivitu (epravo.cz, 2015).

1.2 Význam a omezení malého a středního podnikání

Důležitost MSP má rostoucí tendenci a je výraznou součástí tržní ekonomiky státu. Malé a střední podnikání je přínosem ekonomickým ale i společenským (Veber a Srpová, 2012, s. 20–21).

Mezi nejdůležitější pozitivní ekonomické přínosy lze zařadit to, že MPS slouží jako určitý protipól k monopolu. Malé a střední podniky často vyvíjejí nová zdokonalení a díky tomu se mnohdy mohou lépe adaptovat na požadavky spotřebitelů. Dále je to flexibilita a přizpůsobení se k určitým skutečnostem na trhu. Na ty mohou MSP mnohem citlivěji reagovat než podniky velké. Dalším ekonomickým přínosem je příspěvek ke snižování nezaměstnanosti a k růstu HDP země (Vojík, 2009, s. 22-23).

K sociálním nebo společenským přínosům patří záruka svobody podnikatele a určitý prostor k seberealizaci. Další významem malého a středního podnikání je stabilizace společnosti a ekonomické oživení regionu. Důvodem je, že MSP jsou mnohem těsněji spjaty s daným krajem.

Malé a střední podnikání je považováno za motor hospodářství dané ekonomiky. Nicméně jsou zde určité překážky (Veber a Srpová, 2012, s. 22-23):

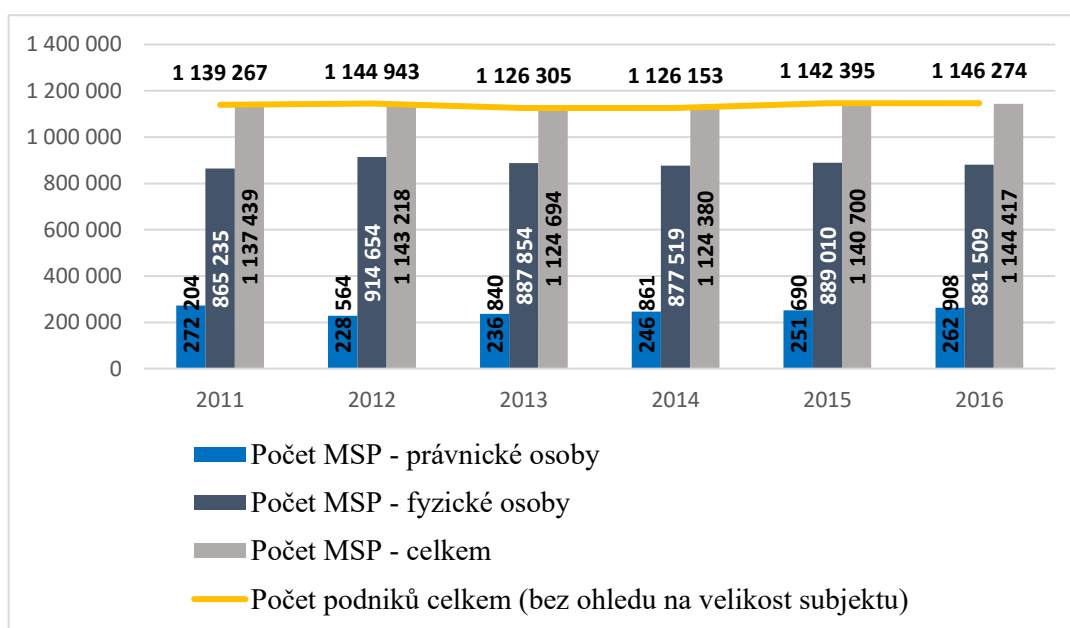
- *malá ekonomická síla* – nesnadný přístup ke kapitálu, nacházejí se ve slabší pozici v konkurenčním prostředí k veřejným zakázkám,

- *nedostatek finančních prostředků* – firma nemá dostatek peněz, aby mohla zaměstnávat odborníky a na propagaci, která by vedla k větší znalosti společnosti v konkurenčním prostředí,
- *změny legislativy* – rostoucí počet předpisů upravující MSP, jako např. výše zdanění nebo normy na ochranu spotřebitele.

Tyto bariéry vstupu do odvětví malého a středního podnikání musí zvážit každý začínající podnikatel a kvůli tvrdým konkurenčním podmínkám musí projevit maximální nasazení.

1.3 Malé a střední podnikání v ČR

V České republice bylo v roce 2016 podle Ministerstva průmyslu a obchodu (mpo.cz, 2017) více než 1 100 000 ekonomicky aktivních podnikatelských subjektů z toho 99,8 % zastupují právě malé a střední podniky. Podíl zaměstnanců malých a středních podniků v ČR v roce 2016 byl 59,1 % a má rostoucí tendenci, ve srovnání s předchozími roky. Na obrázku číslo 1 je uveden počet ekonomicky aktivních subjektů mezi sledovanými roky.

Obrázek 1: Počet ekonomicky aktivních v MSP v ČR mezi roky 2011-2016

Zdroj: www.mpo.cz, 2017

Postavení MSP velmi ovlivňují legislativní podmínky, za kterých podnik funguje na trhu. Proto se vláda České republiky snaží zlepšit toto podnikatelské prostředí hlavně ve snížení administrativní náročnosti. Ministerstvo průmyslu a obchodu provedlo porovnání této zátěže v letech 2005 s rokem 2016. Výsledkem byl výrazný pokles o více než 30 %.

Počet těchto byrokratických povinností poklesl o 675 na 1493, kdy nejnáročnějším bodem je část zabývající se placení daní, která tvoří 57 % celkové zátěže (www.epravo.cz, 2017).

1.4 Podpora malého a středního podnikání

Podpora malého a středního podnikání je důležitým stabilizačním prvkem ve vyspělé společnosti. Obecně lze podporu z veřejných prostředků či fondů EU dělit následujícím způsobem:

- finanční – jedná se o peněžní výpomoc, která je nevratná a je poskytována za jasným účelem (dotace, úvěr se sníženým úrokem),
- nefinanční – jedná se o poradenské služby, nebo informační servis, který zajišťuje v ČR např. společnost CzechTrade nebo Ministerstvo průmyslu a obchodu (Mandysová, 2009, s. 173).

Zatímco u podpory finanční často dochází ke stížnostem na její správnost a poctivost, u podpory nefinanční se nevedou takové pochybnosti. Nefinanční subvencí je snaha určitého subjektu o zlepšení podnikatelského prostředí a zjednodušování administrativní náročnosti.

Dalším rozdělením podpory malého a středního podnikání je dělení z hlediska původu podpory, tedy organizace, která podporu realizuje. Dle Vebera a Srpové (2012, s. 23) lze tento druh podpory rozdělit do 4 následujících skupin:

- státní instituce poskytující podporu z veřejných prostředků,
- podnikatelské inkubátory a vědeckotechnické parky,
- komerční subjekty nabízející podpory pro malé a střední firmy,
- nevládní organizace na bázi zpravidla neziskových organizací.

Tyto subjekty podporují malý nebo střední podnik finanční, či nefinanční cestou. Je-li poskytována podniku výpomoc, je nezbytné důkladně ověřit původ této dotace, aby nedocházelo ke střetu zájmů, a v korupčním prostředí k následovným nezákonným praktikám.

2 Finanční analýza

Výše byla popsána problematika malého a středního podnikání, přičemž v této části bakalářské práce je vymezena problematika finanční analýzy, její podstata a účel. Dále budou zmíněni její hlavní uživatelé a zdroje, které se používají k zjištění finančního stavu podniku.

2.1 Předmět a účel finanční analýzy

Pojem finanční analýza je možné definovat mnoha způsoby. Jedním z nich je, že *“finanční analýza představuje ohodnocení minulosti, současnosti a předpokládané budoucnosti finančního hospodaření firmy. Jejím cílem je poznat finanční zdraví firmy, identifikovat slabiny, které by mohly v budoucnosti vést k problémům a definovat silné stránky, na kterých by firma mohla stavět“* (Blaha a Jindřichovská, 2006, s. 10).

Grünwald a Holečková (2007, s. 13) definují finanční analýzu jako formalizovanou metodu porovnávající získané údaje z účetnictví a finančního řízení podniku.

Výsledky finanční analýzy slouží jako podklady pro vrcholový management firmy a na základě nich rozhoduje o strategických a taktických plánech společnosti. Další úlohou je také informování ostatních subjektů, které nejsou součástí vnitropodnikové struktury, např. obchodní partnery, investory, státní instituce, banky, auditory nebo konkurenci. Znalost informací umožňuje vedoucím pracovníkům odhalit budoucí problémové situace a její analyzování je nezbytné pro dlouhodobé fungování podniku (Kubičková a Jindřichovská, 2015, s. 6–7).

S finanční analýzou je spojen pojem finanční zdraví podniku, který formulován ve dvou bodech. Prvním je likvidita firmy, která znázorňuje schopnost společnosti hradit své závazky. A druhým je schopnost podniku *„dosahovat trvale takové míry zhodnocení vloženého kapitálu (míry zisku), která je požadována investory vzhledem k výši rizika, s jakým je příslušný druh podnikání spojen“* (Buchta a kol., 2001, s. 113).

2.2 Subjekty využívající finanční analýzu

Osoby využívající finanční analýzu (*stakeholders*) jsou rozděleny do dvou skupin a to interní a externí. První skupinou jsou interní uživatelé, které zajímá podrobná analýza zdrojů. Pracují s vnitropodnikovými daty, musí se tedy důmyslně rozhodovat. Mezi ně patří (Synek a Kislingerová, 2015, s. 111):

- **Vlastník** společnosti, který se zajímá o finanční situaci podniku. Vložil do něj základní kapitál a má tedy svrchované právo nad organizací a majetkem a s tím jsou spojená rizika.

Vychází proto z informací, dosažených ze studií finanční analýzy a kontroluje strategické rozhodnutí managementu.

- **Management** firmy je významným uživatelem finanční analýzy. Rozhoduje například o alokaci kapitálu, rozdělení zisku, rozvrhnutí financí do příštích období tak, aby byla zabezpečena finanční stabilita podniku. Vychází přitom z finančních výkazů a přijímá patřičná rozhodnutí při operativním a strategickém řízení.
- **Zaměstnanci** podniku, pro které je důležitá jistota zaměstnání a stabilní pozice na trhu práce. Průběžně se informují o finanční situaci firmy. Pracovníci se sdružují v odborech za cílem prosazování svých pracovních a hospodářských zájmů. Výsledkem kolektivního vyjednávání může být například zvýšení mezd (Sedláček, 2009, s. 8-9).

Druhou skupinou jsou externí, nebo také vnější uživatelé, kteří využívají veřejně dostupných dokumentů a čerpají z nich informace o společnosti. Mezi ně patří (Kubíčková a Jindřichovská, 2015, s. 11):

- **Investoři** se zpravidla zajímají o příležitosti, ve kterých vidí potenciální zisk, a jejichž tržní hodnota je vyšší než nominální. Důležitý je zde faktor času. „*Faktor času spočívá v tom, že peněžní jednotka vyplacená nebo přijatá v různých časových okamžicích má rozdílnou hodnotu, koruna dnešní je cennější než koruna získaná později, neboť tu, kterou máme dnes, můžeme investovat tak, aby nám přinesla úrok*“, (Synek a Kislíngrová, 2015, s. 112) pokud není deflace. Investor může mít také podobu akcionáře, který hodnotí efektivnost jejich vložených prostředků do cenného papíru. Vložil do podniku kapitál a zajímá ho, jak je s ním nakládáno. Očekává jeho refundaci ve formě dividend nebo pozdějším prodejem. S vlastněním akcií jsou spojena tři práva, a jsou to právo na podíl na zisku, právo na řízení a právo na likvidační zůstatek společnosti. V souvislosti s tím, lze hovořit o teorii známé Tobinovo Q, které porovnává tržní hodnotu podniku a hodnotu nákladů vynaložených na reprodukci aktiv. Tento poměr hodnotí, zdali je společnost trhem podhodnocena, nebo nadhodnocena.
- **Odběratelé** a dodavatelé sledují v první řadě solventnost, zadluženost a likviditu společnosti. Průběžně se obeznamují s finanční situací podniku a řeší, zdali je dlužník schopen dostát svým závazkům a jestli s ním mají nadále udržovat obchodní vztah.
- **Banky** pracují s otázkou finančního zdraví podniku. Na základě hodnot finančních ukazatelů hodnotí bonitu subjektu, se kterým spolupracují, nebo chtějí navázat obchodní spolupráci. Často se stanovuje výše úvěru, podle hodnot, získaných z výkazů firmy.

- **Stát** bere podnik, jako daňový subjekt, jenž je podle zákona povinen daň odvést. Analyzuje data z pohledu jejich správnosti, a to je hlavní rozdíl od jiných subjektů využívající výkazy. Kontroluje relevantnost, správnost a kompletnost dat, tak aby byla v souladu s legislativou.
- **Konkurence** je dalším subjektem pracujícím s finanční analýzou podniku. Tu naopak zajímá situace na trhu podniků z podobného odvětví a porovnávají je s vlastními výsledky (Kotler a Keller, 2014, s. 82-83).

V zájmu každého z těchto uživatelů je mít informace o finanční situaci podniku a na základě jich se rozhodovat. Nejprve se ale musí určit, kdo bude tuto analýzu využívat a jaká data bude potřebovat, aby pro něj byla přínosem.

2.3 Zdroje finanční analýzy

Zdroje finanční analýzy jsou informace o společnosti, které poskytují reálný obraz o finančním zdraví firmy. Kvalitní informace, jejich efektivní využívání a správná interpretace, jsou neoddělitelnou součástí správného fungování podniku. Podniky mají povinnost tyto podklady publikovat ve veřejně dostupných rejstřících. Základními daty jsou údaje z účetní závěrky, které jsou definovány jako soubor finančních výkazů, které jsou účetní jednotkou k rozvahovému dni za určité období podniku sestavovány. Účetní závěrka pojednává o finančně-majetkové situaci firmy (Knápková a Pavelková, 2013, s. 18) a obsahuje výkazy: rozvahu, výkaz zisků a ztrát, výkaz o peněžních tocích, výkaz o změnách vlastního kapitálu a přílohu. Účetní závěrka může nabývat těchto forem:

- **Řádná** – sestavuje se k poslednímu dni běžného účetního období, které trvá jeden rok, respektive 12 po sobě jdoucích měsíců.
- **Mimořádná** – zhotovuje se v mimořádných situacích, jako například při vstupu společnosti do likvidace, při ukončení činnosti, nebo při sloučení podniků aj.
- **Mezitímní** – vypracovává se v průběhu účetního období, tedy k jinému okamžiku než k rozvahovému dni, kdy informace z řádné účetní závěrky z předchozího roku již nejsou aktuální. Důvodem může být například výplata záloh na podílu na zisku (u akciových společností), potřeba zvýšení základního kapitálu, nebo také prezentace finančních podkladů například bance, nebo státu.

Všechny účetní jednotky ale nemají povinnost sestavovat a zveřejňovat kompletní účetní závěrku, tedy všech pět výkazů. Podle zákona o účetnictví č. 563/1991 Sb. část třetí každá společnost musí publikovat minimálně základní účetní výkazy, mezi které patří bilance a výkaz zisků a ztrát (Kubičková a Jindřichovská, 2015, s. 27).

Rozvaha nebo také bilance podává informace o finanční situaci firmy – stav a složení jejího majetku (aktiv) a z jakých zdrojů byl majetek pořízen (pasiv) k určitému datu (Knápková a Pavelková, 2013, s. 21).

Levá strana uvádí jasný přehled stálých, oběžných a ostatních aktiv. Jsou to položky, které podnik vlastní a disponuje s nimi. Aktiva se také dělí na brutto, korekci a netto. Čistá hodnota neboli netto, se vypočítá jako brutto mínus korekce. Naznačuje původní hodnotou majetku, při jeho pořízení, která je ponížena o jeho opotřebení (odpisy, opravné položky).

Pravá strana rozvahy reflektuje, jakým způsobem je majetek společnosti financován. Zdroje financování rozděluje na vlastní a cizí kapitál. Rozčleňuje také pasiva na období běžné a minulé, aby si mohl uživatel udělat věrný obraz o fungování podniku ve vztahu s předcházejícím obdobím.

Výkaz zisků a ztrát neboli výsledovka poskytuje informace o pohybu peněz za určité období a podává přehled o nákladech, výnosech a výsledku hospodaření.

„Smyslem výkazu zisků a ztrát je informovat o úspěšnosti práce podniku, o výsledku, kterého dosáhl podnikatelskou činností. Zachycuje vztahy mezi výnosy podniku dosaženými v určitém období a náklady spojenými s jejich vytvořením“ (Kislingerová, 2010, s. 66).

Výnos je objem peněz, které firma získala během určitého období z prodeje svých výrobků a služeb (tržby z prodeje, získané finance investic a jiné) (Blaha a Jindřichovská, 1994, s. 17.).

Náklad je spotřeba ekonomických zdrojů, která je spojená s výdejem finančních prostředků (materiál, mzdy, režijní náklady nebo například daně).

Cash-flow (CF) představuje informace o pohybu peněžních prostředků. V zájmu každého vlastníka nebo manažera je mít přehled o finančních tocích v podniku, který charakterizuje skutečnou výši příjmů, výdajů a jejich rozdílů k určitému datu.

Negativní cash flow vzniká v okamžiku, kdy společnost platí více než inkasuje. Většinou je cash-flow firmy spravována účetním softwarem. V souvislosti s peněžními toky jsou uváděny dvě metody sestavení výkazu CF (Knápková a Pavelková, 2013, s. 49):

- **Přímá metoda:** analyzuje pouze operace, které zaznamenávají pohyb peněžních prostředků, tedy příjmy a výdaje. Tato metoda je jednodušší a počítá se zpravidla za rok. Při výpočtu použijeme jednoduchý vzorec, který vypadá takto:

$$\text{Počáteční stav} + \text{příjmy} - \text{výdaje} = \text{konečný stav} \quad (1)$$

- Nepřímá metoda: pracuje s využitím rozvahy a výsledovky. V této metodě pracujeme s výnosovými a nákladovými údaji ale očištěnými o nepeněžní operace (př. opravné položky, odpisy, rezervy, ...). Následně je postupováno podobně jako v předchozí variantě.

Podle českých účetních standardů se CF dělí na tyto činnosti (Buchta, 2001, s. 47):

- Provozní činnost: zahrnuje běžné aktivity spojené s provozem. Některé položky se přičítají, jsou tedy v CF označeny „+“, tyto hodnoty jsou spojené s přírůstkem finančních prostředků do podniku. V opačném případě se hodnoty označují „-“ (př. „+“ odpisy, „-“ přírůstek zásob, „-“ přírůstek pohledávek, „+“ přírůstek krátkodobých závazků, ...).
- Investiční činnost: jsou to tzv. investiční výdaje, které jsou zaměřené na budoucnost (př. „-“ pořízení dlouhodobého majetku). Jsou zpravidla záporné.
- Finanční činnost: zobrazuje transakce v souvislosti s příjmem nebo výdejem zdrojů financování podniku (př. „+“ emise akcií, „-“ vyplacení podílů na zisku, „-“ úbytek dlouhodobých závazků).

Zdrojem pro finanční analýzu „jsou nejen interní finanční výkazy, výroční zprávy, různá statistická šetření, údaje manažerského účetnictví aj., ale i externí údaje o jiných podnicích, údaje ze statistické ročenky ČSÚ, z prospektu emitenta cenných papírů SCP aj.“ ty slouží pro srovnání firmy s konkurencí (Synek a Kislingerová, 2015, s. 242).

2.4 Poměrové ukazatele

Analýza poměrových ukazatelů je základní metodický nástroj finanční analýzy. Následující část bude zaměřena na ty nejpoužívanější, respektive na ty, které mají největší vypovídající schopnost. Poměrová analýza vychází z rozvahy a výkazu zisků a ztrát. Většinou se využívá čtyř poměrových ukazatelů, tedy likvidity, rentability, aktivity a zadluženosti.

2.4.1 Ukazatele likvidity

Likvidita vyjadřuje rychlost určité složky přeměnit majetek bez větších nákladů na peněžní hotovost. Vyšší úroveň likvidity je pro firmu žádoucí. Naopak ale příliš vysoká míra tohoto ukazatele je nepříznivá pro majitele podniku, protože finanční prostředky jsou vázány v aktivech (Růčková, 2011, s. 49).

Likvidita je rozdělena do tří stupňů (okamžitá, pohotová a běžná likvidita). Tyto stupně jsou vyjádřeny podílem toho, čím je možno platit k tomu, co je nutno zaplatit.

• Okamžitá likvidita

Označována také jako *Cash Ratio* nebo také likvidita 1. stupně. Vyjadřuje schopnost podniku přeměnit krátkodobý majetek na úhradu krátkodobých závazků. Doporučené hodnoty, kterých by okamžitá likvidita měla nabývat, se pohybují v rozmezí 0,2 – 0,5. Ve chvíli, kdy podnik dosahuje vyšších hodnot, než je předepsaná hranice, nasvědčuje to o špatném využívání finančních prostředků společnosti (Knápková a Pavelková, 2013, s. 92). Likvidita 1. stupně se vypočítá podle následujícího vzorce:

$$\text{Okamžitá likvidita} = \frac{\text{finanční majetek}}{\text{krátkodobé závazky}} \quad (2)$$

• Pohotová likvidita

Pohotová likvidita, též označována likviditou 2. stupně nebo *Quick Asset Ratio*, snižuje oběžná aktiva o zásoby. Důvodem je, že zásoby jsou nejméně likvidní složkou, tedy nejhůře přeměnitelnou na peníze. Hodnoty pohotové likvidity by se zpravidla měly pohybovat v intervalu 1 – 1,5. Při výsledku menším, než je minimální hranice stanoveného rozmezí, podnik spoléhá na prodej zásob ze skladu. Likvidita 2. stupně se vypočítá podle následujícího vzorce:

$$\text{Pohotová likvidita} = \frac{(\text{oběžná aktiva} - \text{zásoby})}{\text{krátkodobé závazky}} \quad (3)$$

• Běžná likvidita

Též nazývána likviditou 3. stupně nebo také *Current Ratio*, ukazuje, kolikrát jsou oběžná aktiva vyšší než krátkodobé závazky (Scholleová, 2012, s. 177.). Proto je běžná likvidita též nazývána ukazatelem solventnosti, tj. schopnost podniku získat finanční prostředky na splacení závazků v dohodnutých lhůtách. Optimum pro běžnou likviditu je v rozmezí 1,8 – 2,5. Když poměr oběžných aktiv a krátkodobých závazků vykazuje hodnotu vyšší než 4, naznačuje to podniku neefektivní řízení pracovního kapitálu (Kubičková a Jindřichovská, 2015, s. 133). Likvidita 3. stupně se vypočítá podle následujícího vzorce:

$$\text{Běžná likvidita} = \frac{\text{oběžná aktiva}}{\text{krátkodobé závazky}} \quad (4)$$

2.4.2 Ukazatele rentability

Rentabilita často označovaná jako výnosnost či ziskovost, vyjadřuje schopnost podniku vytvářet nové zdroje nebo dosáhnout zisku pomocí investovaného kapitálu. Dále také hodnotí celkovou efektivnost dané aktivity firmy. Čím je hodnota rentability vyšší, tím lépe podnik hospodář se svým kapitálem a majetkem (Růčková, 2011, s. 51). Ukazatel poměruje zisku

k něčemu, co zisk nějak ovlivňuje, tedy kolik Kč zisku čitatele, připadá na 1 Kč jmenovatele. Rentabilita se vyjadřuje v procentech.

• **Rentabilita aktiv (*Return on Assets, ROA*)**

Ukazatel ROA se v praxi běžně používá. Poměří zisk firmy před zdaněním a úroky (EBIT) s celkovými aktivy. V tomto případě se neřeší, zda jsou aktiva financovány z vlastních nebo cizích zdrojů. Ukazuje ohodnocení výkonosti majetkové báze podniku. Rentabilita aktiv se vypočítá podle následujícího vzorce:

$$ROA (\%) = \frac{EBIT}{aktiva} * 100 \quad (5)$$

• **Rentabilita vlastního kapitálu (*Return on Equity, ROE*)**

ROE vyjadřuje ziskovost kapitálu vloženého vlastníky nebo akcionáři podniku. Při výpočtu do čitatele dosazujeme hodnotu, která je ve výsledovce označena jako výsledek hospodaření za účetní období (EAT) a do jmenovatele vlastní kapitál. Pomocí tohoto ukazatele investoři mohou zjistit, zda jsou jejich vložené finanční prostředky dále efektivně reprodukovány. Rentabilita vlastního kapitálu se vypočítá podle následujícího vzorce:

$$ROE (\%) = \frac{EAT}{vlastní\ kapitál} * 100 \quad (6)$$

• **Rentabilita tržeb (*Return on Sales, ROS*)**

Ukazuje, kolik korun čistého zisku připadá na jednu korunu tržeb. Kvůli správné interpretaci je potřeba znát dlouhodobý vývoj tržeb podniku a znát souvislosti, protože něco může zapříčinit rapidní zvýšení tržeb nebo naopak snížení (krátkodobý úvěr, krátkodobá pohledávka). Rentabilita tržeb se vypočítá podle následujícího vzorce:

$$ROS (\%) = \frac{EAT}{(tržby\ z\ prodeje\ výrobků, služeb + tržby\ z\ prodeje\ zboží)} * 100 \quad (7)$$

2.4.3 Ukazatele aktivity

Ukazatel aktivity zachycuje schopnost podniku využívat majetek, respektive celková aktiva. Poukazuje také na to, zdali má podnik nevyužité kapacity, či nedostatek produktivních aktiv. V souvislosti s aktivitou podniku se můžeme setkat se dvěma typy (Scholleová, 2012, s. 178). První je počet obrátů, který informuje uživatele o tom, kolikrát se aktivum podniku přemění v peněžní prostředky (obratovost), za určité období. A druhý je doba obrátu, jenž ukazuje společnosti průměrnou dobu trvání této obrátky.

• Obrat aktiv

Obrat aktiv je velice komplexní ukazatel, který měří intenzitu použití celkových aktiv za rok. Obecně platí, že čím větší hodnota tohoto ukazatele je, tím lepší situace pro podnik nastává. Minimálně by se měl obrat aktiv pohybovat v poměru 1:1. Obrat aktiv se vypočítá podle následujícího vzorce:

$$\text{Obrat aktiv} = \frac{\text{tržby}}{\text{aktiva}} \quad (8)$$

• Obrat zásob

Tento ukazatel udává, kolikrát za rok se zásoby podniku přemění v ostatní podoby oběžného majetku až po tržby a opětovný nákup zásob. Pro vyhodnocení obratu zásob je třeba znázornit jeho vývoj za delší časový horizont. Obrat zásob se vypočítá podle následujícího vzorce:

$$\text{Obrat zásob} = \frac{\text{tržby}}{\text{zásoby}} \quad (9)$$

• Doba obratu zásob

Doba obratu zásob udává průměrný počet dnů, kdy jsou oběžná aktiva podniku vázána ve formě zásob. Údaj o výši zásob zahrnuje zásoby vlastní výroby a zásoby nakupované, proto lze rozpočítat dílčí formy zásob (Kubíčková a Jindřichovská, 2015, s. 153). Čím kratší doba obratu je, tím lepší situace pro podnik nastává. Doba obratu zásob se vypočítá podle následujícího vzorce:

$$\text{Doba obratu zásob} = \frac{\text{zásoby}}{(\text{tržby}:360)} \quad (10)$$

• Doba obratu pohledávek

Říká nám, jak dlouho v průměru trvá zinkasování pohledávek od odběratelů. Podnik se snaží, aby tato doba byla co nejkratší, protože v pohledávkách jsou vázány finanční prostředky a utrženou hotovost nemůže použít k opětovnému nákupu. Doba obratu pohledávek se vypočítá podle následujícího vzorce:

$$\text{Doba obratu pohledávek} = \frac{\text{pohledávky}}{\text{tržby}:360} \quad (11)$$

• Doba obratu závazků

Doba obratu závazků měří průměrnou dobu, za jakou je podnik schopen dostat svým závazkům. Ukazatel informuje věřitele o věrohodnosti dlužníka a o jeho platební morálce. Tento ukazatel by měl minimálně dosáhnout hodnoty doby obratu pohledávek, protože v tu chvíli jsou pohledávky financovány dodavatelskými úvěry (Knápková a Pavelková, 2013, s. 105). Doba obratu závazků se vypočítá podle následujícího vzorce:

$$\text{Doba obratu závazků} = \frac{\text{závazky}}{\text{tržby:360}} \quad (12)$$

2.4.4 Ukazatele zadluženosti

Tyto ukazatele nám definuje vztah mezi cizími a vlastními zdroji financování a schopnost hradit náklady na vzniklý dluh (Růčková, 2011, s. 57). Pojem zadluženost ale nemusí vždy být chápán negativně, poněvadž může vézt k tomu, že firma bude vydělávat z cizích zdrojů více peněz (*leveraged*). Nastává ale riziko, že podnik nebude schopen hradit náklady těchto cizích zdrojů v podobě úroku. V souvislosti s touto problematikou se používá pojem Finanční páka, který hodnotí výhodnost využívání dluhu (Jindřichovská, 2013, s. 215).

• Celková zadluženost

Celková zadluženost nebo také ukazatel věřitelského rizika nám ukazuje do jaké míry je majetek krytý cizími zdroji. „Proto věřitelé preferují nízký ukazatel zadluženosti a vlastníci na druhé straně hledají větší finanční páku, aby znásobili svoje výnosy“ (Blaha a Jindřichovská, 2006, s. 58). Celková zadluženost se vypočítá podle následujícího vzorce:

$$\text{Celková zadluženost (\%)} = \frac{\text{celkový dluh}}{\text{celková aktiva}} * 100 \quad (13)$$

• Ukazatel úrokového krytí

Ukazatel úrokového krytí se měří jako poměr EBIT, což je zisk před odečtením úroků a zdaněním, k nákladovým úrokům. Tento ukazatel podává informace o tom, jak moc je podnik schopen hradit úroky půjčky poté, co uhradí veškeré náklady spojené s produktivní činností. Čím vyšších hodnot tento ukazatel nabývá, tím lepší situace pro podnik nastává. Ukazatel úrokového krytí se vypočítá podle následujícího vzorce:

$$\text{Úrokové krytí} = \frac{EBIT}{\text{nákladové úroky}} \quad (14)$$

2.5. Pravidla financování

Podniky mohou v rámci finančního rozhodování využívat také takzvaných zlatých pravidel financování (zlatých bilančních pravidel), která slouží k tomu, aby doporučily poměry zdrojů financování a vývoje investic tak, aby byly udržitelné. Tyto ukazatelé pomáhají především managementu firmy pro udržení dlouhodobé finanční rovnováhy podniku. Je to zlaté pravidlo vyrovnání rizika, zlaté pravidlo financování, zlaté pari pravidlo a zlaté poměrové pravidlo.

• Zlaté pravidlo vyrovnání rizika

Předmětem tohoto pravidla jsou zdroje financování. Platí zde zásada, že dluhy v podobě cizích zdrojů by nikdy neměly převyšovat vlastní kapitál. Maximálně tedy být v poměru 1:1.

Finanční instituce při poskytování půjčky danému subjektu, často sledují vývoj tohoto poměru vlastních a cizích zdrojů firmy.

- **Zlaté pravidlo financování**

Toto pravidlo doporučuje, aby pasiva a aktiva měla určitou časovou souslednost, respektive dlouhodobý majetek by měl být financován dlouhodobými zdroji, a naopak krátkodobý by měl být financován krátkodobými. Důvod je, že krátkodobé zdroje jsou z ekonomického hlediska dražší a jsou dostupné po určitou dobu. Dlouhodobé zdroje podnik využívá na dlouhodobé aktivity, jako např. investice do koupě budov a do výroby (Kislingerová, 2004, s. 339).

- **Zlaté pari pravidlo**

Pravidlo říká, že dlouhodobý majetek by měl být financován z vlastních zdrojů a měly by si být zhruba rovni (Schollerová, 2012, s. 78). Klíčový je prostor pro takzvané zdravé zadlužení, které může v dlouhodobém hledisku zvýšit ziskovost. Nejdražší pro firmu je právě vlastní kapitál, který je spojen s vysokým rizikem. Důvodem je, že požadavky podnikatele jsou při likvidaci uspokojeny až jako poslední.

- **Zlaté poměrové pravidlo**

Zlaté poměrové pravidlo, také růstové pravidlo říká, že tempo růstu investic by, ani v krátkém časovém horizontu, nemělo předstihnout tempo růstu tržeb. Díky dodržování tohoto pravidla firma také zamezuje opětovnému vynakládání finančních prostředků na špatné, nebo zbytečné investice.

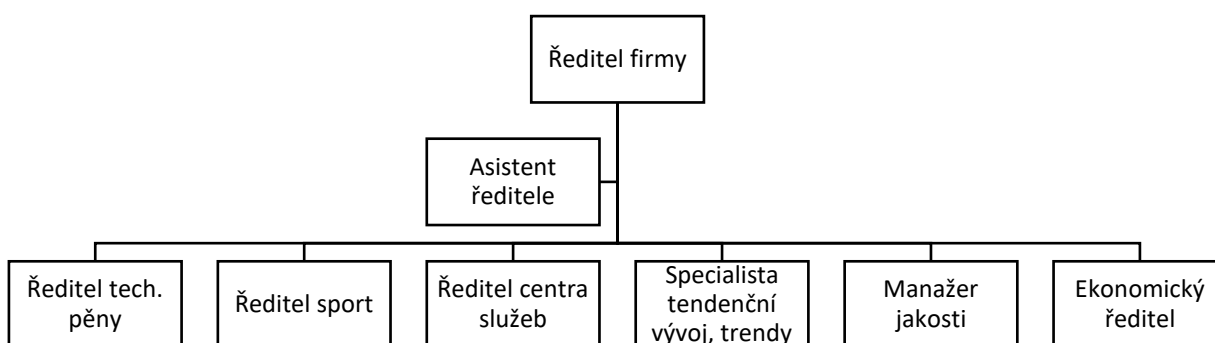
Cílem těchto pravidel je dosažení dlouhodobé stability a rovnováhy finančních zdrojů podniku, jsou ale přesto obecná. Na přesný postup financování má vliv zaměření a specifické potřeby společnosti. Přesto je často sledují investoři nebo banky, kteří uvažují o poskytnutí úvěru dané firmě.

3 Analýza vybraného podniku

Následující část je zaměřena na finanční analýzu ve zvoleném MSP. Nejdříve bude představen samotný podnik YATE, spol. s r. o., následně budou využity metody financování a hodnocení výkonosti podniku za využití poměrových ukazatelů uvedených v předchozí části. V rámci této části budou také okomentovány a vysvětleny případné výkyvy hodnot jednotlivých ukazatelů.

3.1 Profil vybrané společnosti

Obchodní firma:	YATE, spol. s r.o.
Právní forma:	Společnost s ručeným omezeným
Sídlo:	Brněnská 371, Nový Hradec Králové, 500 06 Hradec Králové
Identifikační číslo:	43226990
Předmět podnikání:	Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona
Datum vzniku a zápisu:	11. listopadu 1991
Základní kapitál:	1 000 000,- Kč

Obrázek 2: Organizační struktura firmy YATE, spol. s r.o.

Zdroj: Vlastní zpracování dle výroční zprávy podniku

Historie společnosti YATE, spol. s r. o. se datuje od roku 1991 v Teplicích, kdy byl spuštěn prodej outdoorového zboží. O rok později se ale firma kvůli větším prostorům a lepšímu poli působení přesunula do Hradce Králové, kde sídlí dodnes. Jednatel, který řídí a zastupuje společnost navenek je Ing. Jaroslav Záhora. V současnosti pracuje ve společnosti 95 zaměstnanců ve výrobních, skladových a administrativních prostorách v průmyslovém areálu, kde pro svoji činnost využívá 10 000 m² vlastních ploch. Strategická poloha firmy umožňuje snadnou distribuci nejen po celé ČR, ale i do okolních zemí. Exportními trhy jsou především

Slovensko, Polsko, Maďarsko, Rakousko a Německo. Obchodní zástupci se snaží prosazovat výrobky i na vzdálenějších trzích EU (např. Nizozemí, Francie, VB) a na trzích bývalého Východního bloku a Balkáně. Aktivita zvoleného podniku jsou zaměřeny na výrobní činnosti v oblasti zpracování technických pěn a plastů pro spotřební, průmyslové, obalové a volnočasové aplikace. Společnost má dvě samostatně působící divize:

- **Divize systémy balení**

Jejímiž těžištěm činnosti je zajištění komplexní služby s individuálním přístupem ke každému zákazníkovi, s důrazem na špičkovou kvalitu výrobků a spokojenost zákazníků. Mezi nejvýznamnější produkty patří tvarové výplně (fixace uvnitř obalu), fixační hřebeny a rošty, proložky (displeje), tepelně tvářené prvky (protihlukové výplně karosérií, výztuhy batohů, (vločky pro obuvi), těsnící prvky, distanční podložky, samolepící pásky, textilní a plastkartonové přepravky a izolace.

- **Divize sport**

Která se zaměřuje na výrobu a prodej sportovního a outdoorového zboží, výrobky jsou distribuovány zákazníkům převážně velkoobchodně prostřednictvím obchodních zástupců a e-shopu. Hlavní skupiny výrobků jsou karimatky (pěnové, nafukovací, samonafukovací), kempingové nádoby a vařiče, spací pytle a stany, teleskopické hole, batohy, zavazadla a obaly, horolezectví (lezecké boty, karabiny, expresky), oblečení (ponožky, rukavice, šátky, čepice), fitness, aerobik, terčovnice a polimix, sportovní povrchy, vodní program (plovací desky, plovací nudle) a zimní sporty (boby, sáně, kluzáky, hokejové hole, lyže).

YATE získala certifikát systému managementu kvality (ČSN EN ISO 9001:2009) v oblasti nákup, výroba a prodej sportovních potřeb; zpracování technických pěn a plastů; návrh, výroba a prodej obalů a obalové techniky z technických pěn a plastů; výroba vratných obalů pro automobilový průmysl.

3.2 Analýza poměrových ukazatelů

Následující část bakalářské práce postupuje od abstraktního ke konkrétnímu a je zaměřena na analýzu poměrových ukazatelů ve výše uvedeném podniku. Za účelem dosažení vyšší vypovídací schopnosti výsledků je vždy u analyzovaných ukazatelů graficky znázorněn i jejich vývoj v čase. Jako zdroj dat byly využity účetní výkazy poskytnuté vedením podniku. Při výpočtech byly využity NETTO hodnoty, které jsou běžně využívány v rámci finančních analýz.

3.2.1 Analýza likvidity

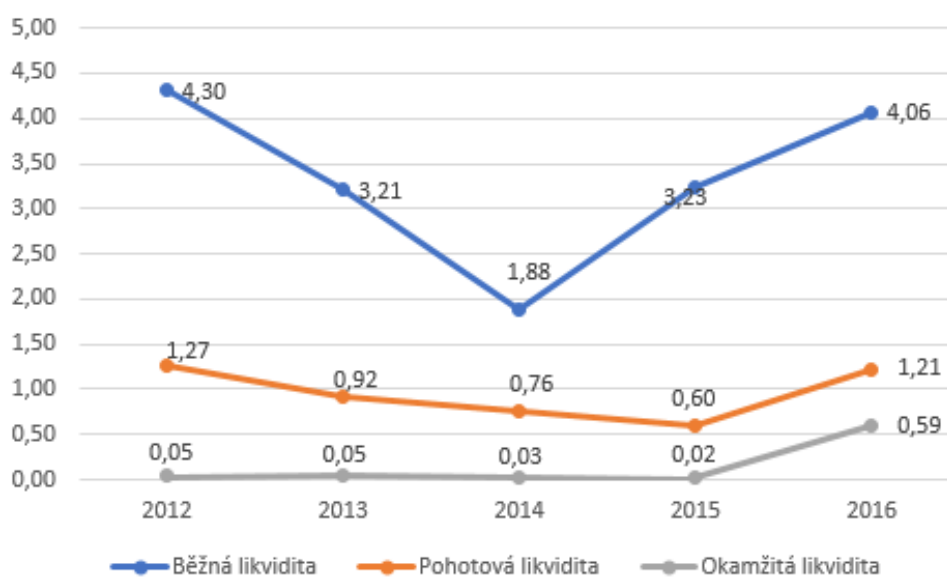
Z tabulky 2 lze vyčíst hodnoty, jež značí schopnost podniku hradit své závazky vůči dodavatelům mezi roky 2012-2016. Běžná likvidita se pohybuje nad výše uvedené optimum v (rozmezí 1,8 až 2,5), výjimku tvořil pouze rok 2014, kdy byla hodnota ukazatele o 1,3 nižší než v roce předchozím. Důvodem bylo zásadní zvýšení závazků z obchodních vztahů oproti minulému období. V tomto roce byl změněn postoj řízení likvidity, jako jedné z podnikových strategií. Investovalo se do nákupu zboží a také se skoro dvojnásobně zvýšily krátkodobé pohledávky.

Tabulka 2: Vývoj ukazatelů likvidity mezi roky 2012-2016

YATE, spol. s r. o.	2012	2013	2014	2015	2016
Běžná likvidita	4,30	3,21	1,88	3,23	4,06
Pohotová likvidita	1,27	0,92	0,76	0,60	1,21
Peněžní likvidita	0,05	0,05	0,03	0,02	0,59

Zdroj: vlastní zpracování podle účetních výkazů společnosti

Pro lepší názornost následuje grafický vývoj, který využívá hodnot z tabulky, ale lépe zobrazí průběh běžné, pohotové a peněžní likvidity za sledované období.

Obrázek 3: Vývoj ukazatelů likvidity mezi roky 2012-2016

Zdroj: vlastní zpracování podle účetních výkazů společnosti

Z tabulky 2 a obrázku 3 je zřejmé, že u pohotové likvidity docházelo ke kolísání trendu, který svým tvarem připomíná parabolu (obr. 3). Hodnoty nejprve mezi roky klesaly a na konci sledovaného období naopak vzrostly a dostaly se do rozmezí 1 až 1,5. Toto rozmezí značí

výhodný stav druhého stupně likvidity. Důvodem je neúměrné zvyšování krátkodobých závazků oproti krátkodobým pohledávkám a následná kompenzace.

Peněžní likvidita dosahovala od roku 2012 do 2015 nízkých hodnot. Z výkazů poskytnutých analyzovanou společností je zřejmé, že management firmy nedrží přebytečnou hotovost na účtech, ale snaží se aktivně investovat finanční prostředky do výroby. V posledním roce se vedení firmy rozhodlo zvýšit částku na běžném účtu, a proto okamžitá likvidita několikanásobně vzrostla, dokonce nad vymezenou hranici (viz. 2.4.1).

3.2.2 Analýza rentability

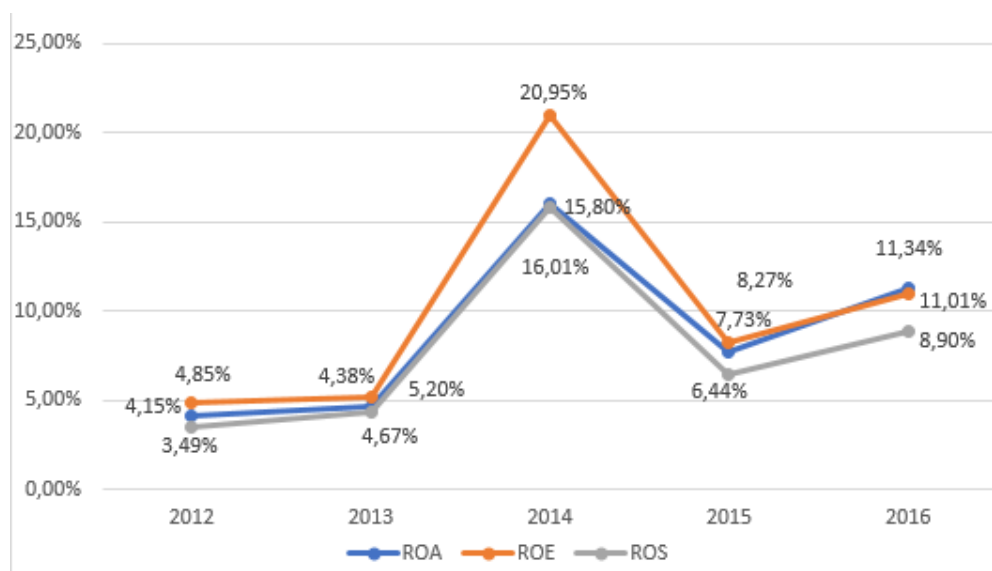
Ukazatel rentability aktiv reflektuje, jak efektivně podnik pracuje s majetkem firmy. Z obrázku 4 ukazatelů rentability je vidět skok ROA v roce 2014. Příčinu tohoto skoku lze nalézt ve výkazu zisků a ztrát, ve kterém je uvedena výše hospodářského výsledku před zdaněním, který oproti minulému roku šestinásobně vzrostl. Společnost se soustředila na prodej vlastních výrobků a služeb a snažila se snížit náklady, proto přidaná hodnota v tomto roce je dvojnásobná oproti roku minulému. Následuje pokles ROA v roce 2015, kdy výsledek hospodaření vykazuje poloviční výši. Konec sledovaného období má opět rostoucí trend. Rentabilita aktiv pozorované společnosti dosahuje vysokých hodnot například ve srovnání s ROA firmy HUDY sport, a. s., která je přímým konkurentem YATE.

Tabulka 3: Vývoj ukazatelů rentability v % mezi roky 2012-2016

YATE, spol. s. r. o.	2012	2013	2014	2015	2016
ROA	4,15	4,69	16,1	7,73	11,34
ROE	4,85	5,2	20,95	8,27	11,01
ROS	3,49	4,38	15,80	6,44	8,9

Zdroj: vlastní zpracování podle účetních výkazů společnosti

Pro lepší názornost hodnot rentability aktiv, rentability vlastního kapitálu a rentability tržeb, mezi roky 2012-2016 následuje grafické znázornění tabulky 3.

Obrázek 4: Vývoj ukazatelů rentability mezi roky 2012-2016

Zdroj: vlastní zpracování podle účetních výkazů společnosti

Rentabilita vlastního kapitálu podniku ukazuje, kolik čistého zisku přinese každá koruna vložená do vlastního kapitálu. Tento ukazatel má v rámci sledovaného období podobný průběh, jako rentabilita aktiv ale od roku 2013 do 2014 dosahuje ještě většího růstu než předchozí ROA. Důvodem je opět rapidní zvýšení účetního výsledku hospodaření (EAT), který se při výpočtu rentability vlastního kapitálu využívá. V roce 2015 ROE klesá a následně zase roste, protože se tržby z prodeje zboží nejprve snížily a následně zvýšily. V dalším roce se rentabilita vlastního kapitálu dostala do podobných čísel jako ROA a vykazuje stabilní růst.

Ziskovost tržeb podniku YATE, spol. s r. o. ve sledovaném období dosahují v podstatě stejných hodnot, jako rentabilita aktiv. Při srovnání podniku s ostatními společnostmi podnikajícími ve stejném odvětví, ROS nedosahovalo tak vysokých hodnot. Tento stav lze vysvětlit dlouhodobě nízkým obratem zásob společnosti, který má přímou souvztažnost k rentabilitě tržeb. Tedy čím je obrat aktiv nižší, tím je z pravidla nižší i ROS a naopak. Z tabulky 3 a obrázku 4 lze vyčíst skok v roce 2014, který je způsoben stejnými příčinami, které jsou uvedeny výše.

3.2.3 Analýza aktivity

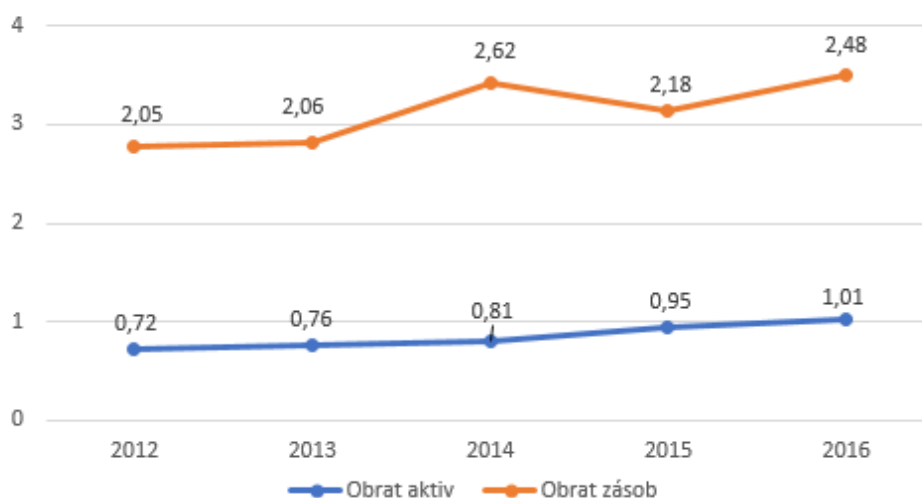
Analýza obratu aktiv udává, kolikrát se aktiva v podniku promění v tržby za sledovaný rok. Tento ukazatel by neměl ve sledovaném období klesnout pod hodnotu 1. Obrat aktiv v tabulce 4 naznačuje rostoucí tendenci, a to díky zvyšujícím se tržbám v průběhu sledovaného období. Až v roce 2016 se hodnota tohoto ukazatele dostala nad hranici 1, tento nárůst byl ale pouze mírný, což vypovídá o neefektivním využívání podnikových aktiv.

Tabulka 4: Vývoj ukazatelů aktivity (obraty) mezi roky 2012-2016

YATE, spol. s. r. o.	2012	2013	2014	2015	2016
Obrat aktiv	0,72	0,76	0,81	0,95	1,01
Obrat zásob	2,05	2,06	2,62	2,18	2,48

Zdroj: vlastní zpracování podle účetních výkazů společnosti

Pod tabulkou 4 je uvedeno grafické znázornění průběhu hodnot ve sledovaném období, pro lepší názornost ukazatele obratu aktiv a obratu zásob.

Obrázek 5: Vývoj ukazatelů aktivity (obraty) mezi roky 2012-2016

Zdroj: vlastní zpracování podle účetních výkazů společnosti

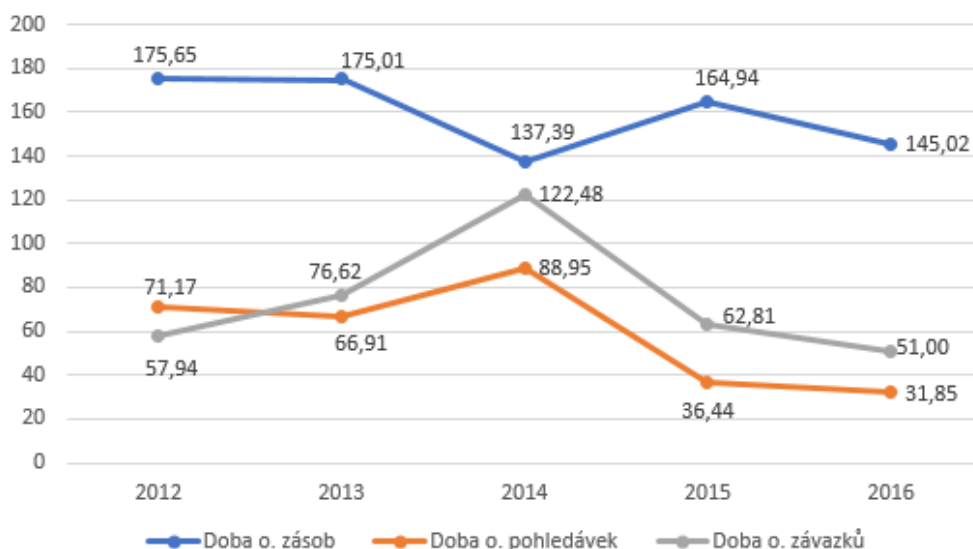
Hodnota ukazatele obratu zásob slouží k vyjádření, kolikrát je určitá položka v podniku prodána a následně znovu naskladněna během jednoho roku. Jak je v části 2.4 uvedeno, podnik by měl dosahovat co nejnižších hodnot daného ukazatele. Společnost YATE, spol. s. r. o. se tímto heslem řídí a bere ji jako jednu z hlavních podnikových strategií, aby zamezila hromadění zboží nebo výrobků na skladě a zajistila tak plynulost prodeje.

Tabulka 5: Vývoj ukazatelů aktivity (doby obratu) mezi roky 2012-2016

YATE, spol. s. r. o.	2012	2013	2014	2015	2016
Doba obratu zásob	175,65	125,01	137,39	164,94	145,02
Doba obratu pohledávek	71,17	66,91	88,95	36,44	31,85
Doba obratu závazků	57,94	76,61	122,48	62,81	51,00

Zdroj: vlastní zpracování podle účetních výkazů společnosti

Po tabulce 5 následuje graf, který znázorňuje hodnoty doby obratu zásob, doby obratu pohledávek a doby obratu závazků v letech 2012 až 2016.

Obrázek 6: Vývoj ukazatelů aktivity (doby obratu) mezi roky 2012-2016

Zdroj: vlastní zpracování podle účetních výkazů společnosti

Firma YATE se snaží dobu obratu zásob dlouhodobě snižovat, protože čím více výrobků a zboží je na skladě, tím více je v zásobách podniku vázáno finančních prostředků společnosti. Jak je patrné z obrázku 6, ve sledovaném období se podniku daří přeměňovat zásoby na finanční prostředky nebo na pohledávky, pouze v roce 2015 je zřejmý růst této křivky. Důvodem tohoto nežádoucího jevu je zvýšení zásob YATE. Je zde určitá souvztažnost s obratem zásob, protože za ideálních podmínek by se měl zvyšovat, naopak doba obratu zásob by měla mít klesající tendenci, a to se společnosti YATE, spol. s r. o. dlouhodobě daří.

Dalším ukazatelem je doba obratu pohledávek, který měří průměrné zinkasování pohledávek. Tato společnost má dlouhodobě dobré vztahy se svými odběrateli, proto tento ukazatel nedosahuje, v souvislosti s oborem podnikání, tak vysokých hodnot. Křivka na obrázku 6 vývoj ukazatelů, doba obratu pohledávek má klesající tendenci, přesto v roce 2014 je výrazné zvýšení. Příčinou je více než dvojnásobný růst krátkodobých pohledávek sledované firmy. V dalším roce následuje klesání této křivky, kde se firma dostává skoro až k 30 dnům, což je pro YATE velice žádoucí jev.

Doba obratu závazků naznačuje likvidní stav společnosti a je jedním ukazatelů, který využívají také věřitelé firmy. Jak je v tabulce 2 vidět, schopnost podniku dostát svým závazkům není příliš velká. Tento ukazatel, dle obrázku 6, dosahuje v roce 2014 vysokých hodnot. Důvodem je to, že právě v tomto roce se rozšiřovala výrobní linka a společnost se snažila prosadit

na nových trzích, což znamenalo zvýšení financí na výrobu a provoz. Zároveň se taky tento rok investovalo do propagace firmy. V následujících letech křivka strmě klesá a YATE se stává důvěryhodnější pro věřitele i finanční instituce.

3.2.4 Analýza zadluženosti

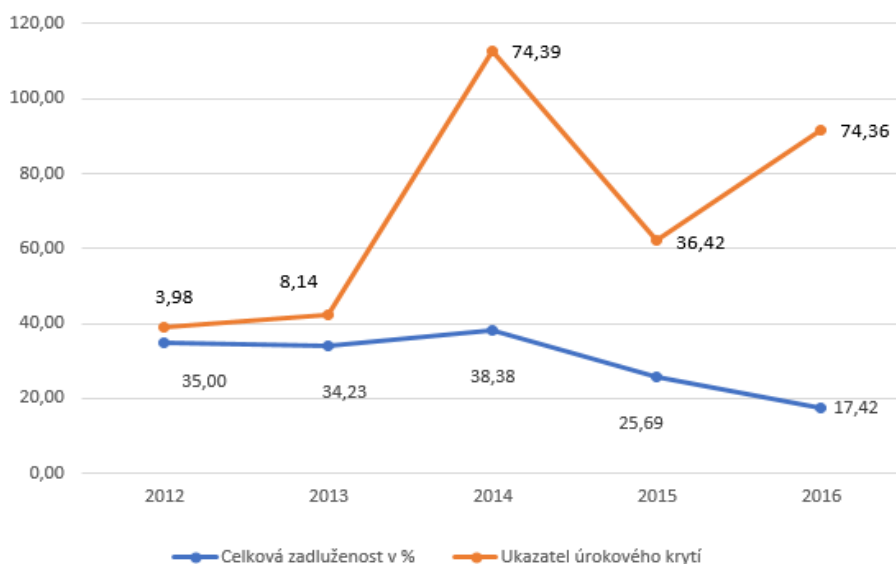
Ukazatel celkové zadluženosti demonstruje finanční zatížení firmy. Z obrázku 7 lze vyčíst celkové klesání v průběhu sledovaného období. Křivka ale v roce 2014 lehce roste, důvodem je zvýšení cizích zdrojů společnosti YATE o více než 30 %. Firma tyto zdroje, jak je výše zmíněno, použila na rozšíření linky a nakoupení dalšího zboží. Zvyšuje se ale i hodnota celkových aktiv, takže změna křivky není tolik razantní. V roce 2015 YATE splácí krátkodobý dluh ve formě krátkodobých finančních výpomocí, které tvoří velkou část cizích zdrojů, takže hodnoty klesají. Klesající vývoj má křivka i v roce 2016. Čísel, kterých ukazatel nabývá, jsou dlouhodobě velice nízká. Důvodem je to, že snižování zadluženosti je z pohledu financování společnosti hlavní podnikovou strategií.

Tabulka 6: Vývoj ukazatelů zadluženosti mezi roky 2012-2016

YATE, spol. s. r. o.	2012	2013	2014	2015	2016
Celková zadluženost (v %)	35,00	34,24	38,38	25,69	17,42
Ukazatel úrokového krytí	3,98	8,14	74,39	36,42	74,36

Zdroj: vlastní zpracování podle účetních výkazů společnosti

Pro lepší znázornění výsledků z tabulky 6, následuje grafické znázornění hodnot ukazatelů zadluženosti, což jsou celková zadluženost, ukazatel úrokového krytí a doba splacení dluhu. Ukazatel úrokového krytí naznačuje schopnost podniku splácet úvěry. Z obrázku 7 je zřejmé kolísání trendu hodnot tohoto ukazatele. Do pro firmu přívných čísel se dostává YATE, spol. s. r. o. v roce 2014, kdy se podniku extrémně zvýšil výsledek hospodaření a úroky se naopak snižují na polovinu. V roce 2015 následuje propad výsledku hospodaření, důvodem je zvýšení provozních a finančních nákladů firmy.

Obrázek 7: Vývoj ukazatelů zadluženosti mezi roky 2012-2016

Zdroj: vlastní zpracování podle účetních výkazů společnosti

V posledním sledovaném období dochází k opětovnému růstu ukazatele úrokového krytí k takřka stejným číslům, jako v roce 2014.

3.3 Analýza zlatých pravidel financování

V následující části byl analyzován poměr mezi majetkovou a kapitálovou strukturou podniku za využití obecných pravidel financování (zlatá pravidla financování, více viz část 2.5).

3.3.1 Analýza zlatého pravidla vyrovnání rizika

Z tabulky číslo 7 je zřejmé, že YATE, spol. s r. o. se dlouhodobě zlatého pravidla financování drží. Výše vlastního kapitálu převažuje výši cizího kapitálu po celé sledované období.

Tabulka 7: Vývoj zlatého pravidla vyrovnání rizika mezi roky 2012-2016

YATE, spol. s r. o.	2012	2013	2014	2015	2016
Vlastní kapitál	57 270	60 392	76 398	83 287	93 587
Cizí kapitál	31 329	31 966	47 985	28 945	19 878
Splnění pravidla	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO

Zdroj: vlastní zpracování podle účetních výkazů společnosti

Pro věřitele nebo bankovní instituci je tedy analyzovaná společnost v pozici důvěryhodného subjektu, kterému může být poskytnuta například finanční půjčka.

3.3.2 Analýza zlatého pravidla financování

Tabulka 8 naznačuje, že podnik YATE, spol. s. r. o. zlaté pravidlo financování dodržuje pouze z dlouhodobého hlediska, naopak z toho krátkodobého nikoli.

Tabulka 8: Vývoj zlatého pravidla financování mezi roky 2012-2016

YATE, spol. s. r. o.	2012	2013	2014	2015	2016
Dlouhodobý majetek	38 288	41 253	40 999	44 249	41 476
Dlouhodobá pasiva	57 270	60 604	76 841	93 580	97 067
Splnění pravidla	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO
Oběžná aktiva	44 931	48 768	64 758	60 203	66 547
Krátkodobé závazky	4 974	7 956	27 146	18 652	16 398
Splnění pravidla	NE	NE	NE	NE	NE

Zdroj: vlastní zpracování podle účetních výkazů společnosti

Dlouhodobá pasiva se vypočítají jako součet vlastního kapitálu, dlouhodobých cizích zdrojů a rezerv společnosti. Po celé sledované období dlouhodobá pasiva převyšovala hodnoty dlouhodobého majetku. Při porovnání oběžných aktiv a krátkodobých závazků lze spatřit několikanásobnou převahu oběžného majetku společnosti. Důvodem je to, že YATE volila konzervativní strategii, kvůli níž se snaží, aby oběžná aktiva převyšovala krátkodobé závazky, které drží po celé sledované období na co nejnižších hodnotách, což je vzhledem k oboru podnikání velice obtížné.

3.3.3 Analýza zlatého pari pravidla

Zlaté pari pravidlo doporučuje, aby vlastní zdroje financování podniku dlouhodobě převyšovaly cizí, ke krytí dlouhodobého majetku.

Tabulka 9: Vývoj zlatého pari pravidla mezi roky 2012-2016

YATE, spol. s. r. o.	2012	2013	2014	2015	2016
Vlastní zdroje	57 270	60 392	76 398	83 287	93 587
Dlouhodobý majetek	38 288	41 253	40 999	44 249	41 476
Splnění pravidla	NE	NE	NE	NE	NE

Zdroj: vlastní zpracování podle účetních výkazů společnosti

Z tabulky 7 lze vyčíst, že tato strategie se YATE, spol. s. r. o. po dobu sledovaného období daří. Pravidlo je tedy dodrženo, ale jak je uvedeno v části 2.5 následující podmínka říká, že by vlastního kapitálu společnosti nemělo být příliš. Pravidlo tedy porovnává vlastní zdroje

s dlouhodobým majetkem společnosti, který by měl svou hodnotou převyšovat. Z tabulky 9 je zřejmé, že toto kritérium YATE nesplňuje.

3.3.4 Analýza zlatého poměrového pravidla

Posledním ze čtyř pravidel financování je zlaté poměrové pravidlo, které porovnává tempo růstu investic s tempem růstu tržeb. Z analýzy poměrových ukazatelů je zřejmé, že tržby YATE spol. s r. o. konstantně rostou. Rostoucí průběh hodnot po sledované období pěti let lze vypočítat i u tempa růstu investic, které se pohybuje zhruba o 0,03 - 0,2 níže než meziroční růst tržeb. Zlaté poměrové pravidlo je tedy po celé sledované období dodrženo.

4 Formulace závěrů a doporučení

Závěrečná kapitola bakalářské práce je zaměřena na zhodnocení finančního zdraví a finanční situace analyzované společnosti YATE, spol. s r. o. mezi roky 2012 až 2016. Dále jsou v rámci této kapitoly odhaleny silné a slabé stránky ve financování podniku a jsou navržena doporučení ke zlepšení finanční situace podniku.

4.1 Zhodnocení a doporučení dle poměrových ukazatelů

V této části budou shrnuty nejdůležitější poznatky z analýzy poměrových ukazatelů ve sledovaném období od roku 2012 až 2016. V posledním sloupci tabulky 10 jsou autorem práce uvedeny ideální hodnoty ukazatelů pro následující období, kdy autor vycházel z teoretických poznatků a intervalů, ve kterých by se měly hodnoty ukazatelů pohybovat.

Z tabulky 2 a obrázku 3 v části 3.2.1, které znázorňují hodnoty likvidity, je patrné že pouze běžná likvidita splnila doporučený interval, ve kterém má podnik tento stupeň likvidity udržovat. Je tedy zřejmé, že YATE není v tomto směru konzervativní a snaží se držet výši pohledávek a peněz na účtu nebo na pokladně nízko. Společnost je aktivní a s penězi pracuje a investuje je, ale měla by zvýšit množství volných financí z důvodu nečekaných událostí. Aby byla hodnota likvidnějších položek oběžných aktiv na svém potenciálu, měla by se pohybovat okolo pěti milionů korun. Podnik by se tak přiblížil k hodnotám uvedeným v tabulce 10.

Ukazatelé rentability dosahují po sledovaném období vysokých hodnot a díky vysokému a rostoucímu výsledku hospodaření YATE vykazuje dlouhodobý růst ROA, ROE i ROS. Za zmínku stojí rok 2014, kdy se zvýšil prodej vlastních výrobků a služeb a firma snižuje náklady, nejvýnosnější ROE se dostává k hranici 21 %. V dalším roce firma vykazuje propad všech ukazatelů výnosnosti ale na konci sledovaného období (2016) je zřejmý rostoucí trend rentability. Vedení společnosti YATE by se mělo pokusit o udržení růstu tohoto ukazatele a v následujícím roce směřovat k hraničním hodnot, které jsou obsaženy v tabulce 10. Podnik by se měl ale vyvarovat skokům v hodnotách ziskovosti a soustředit se na pozvolný nárůst.

Obrat aktiv i obrat zásob drží YATE, spol. s r. o. po celé sledované období na nízkých hodnotách. Management společnosti se snaží o takový průběh těchto dvou ukazatelů. Zaměřuje se na obrat zásob, který vykazuje v kontextu s oborem podnikání a v porovnání s konkurencí velice nízkých hodnot. Vysokých hodnot dosahuje ukazatel doby obratu zásob, který vykazoval mezi roky 2012 až 2013 až 175 dnů. Důvodem je dlouhé čekání na zakázky sportovní divize. Z grafu číslo 6 je zřejmé, že se doba obratu dlouhodobě snižuje ale i tak YATE vykazuje vysoké hodnoty tohoto ukazatele. Na snížení doby obratu by se YATE měla do budoucna zaměřit

a zhodnotit výběr svých dodavatelů. V tabulce 10 jsou znázorněny hodnoty ukazatelů aktivity, které by společnost v nadcházejícím období měla vykazovat.

Tabulka 10: Doporučení hodnot pro podnik dle poměrových ukazatelů

YATE, spol. s. r. o.	2012	2013	2014	2015	2016	Doporučení
Likvidita						
Běžná likvidita	4,30	3,21	1,88	3,23	4,06	3,2
Pohotová likvidita	1,27	0,92	0,76	0,60	1,21	1,3
Peněžní likvidita	0,05	0,05	0,03	0,02	0,59	0,3
Rentabilita (v %)						
ROA	4,15	4,69	16,1	7,73	11,34	12,5
ROE	4,8	5,2	20,95	8,27	11,01	12
ROS	3,49	4,38	15,80	6,44	8,9	11
Aktivita						
Obrat aktiv	0,72	0,76	0,81	0,95	1,01	1
Obrat zásob	2,05	2,06	2,62	2,18	2,48	2,4
Doba obratu zásob	175,65	125,01	137,39	164,94	145,02	135
Doba obratu pohledávek	71,17	66,91	88,95	36,44	31,85	30
Doba obratu závazků	57,94	76,61	122,48	62,81	51,00	45
Zadluženost						
Celková zadluženost (v %)	35,00	34,24	38,38	25,69	17,42	17,5
Ukazatel úrokového krytí	3,98	8,14	74,39	36,42	74,36	74

Zdroj: vlastní zpracování

Podniková kultura YATE, spol. s. r. o. spočívá hlavně v udržení dlouhodobě nízké zadluženosti. Při náhledu do veřejně dostupných výkazů je možné vidět, že dlouhodobé závazky společnosti jsou v porovnání s hospodářským výsledkem na velice nízké úrovni. Následná analýza krátkodobých závazků ukazuje, že pouze dvě třetiny těchto dluhů jsou financovány bankovními institucemi. Zbytek finančních zdrojů jsou propůjčeny od nebankovních institucí. Cena těchto cizích zdrojů financování nezahrnuje úrok nebo je tento úrok snížen díky podmínkám

dohodnutým oběma stranami. Hodnoty doporučení se pohybují ve stejné úrovni, jako v roce 2016. Podnik by se měl více zaměřit na zvyšování likvidity a krátkodobé závazky jsou jedním z efektivních zdrojů financování.

4.1 Zhodnocení a doporučení dle zlatých pravidel financování

V rámci zlatého pravidla financování je zřejmé, že YATE, spol. s r. o. se této podmínky dlouhodobě drží. Vlastní zdroje firmy tvoří po celé sledované období okolo 60 % až 70 % celkových zdrojů financování. Firma se tedy snaží většinu svých obchodních aktivit financovat z vlastního kapitálu. YATE sice zvyšovalo v roce 2015 podíl dlouhodobých závazků, ale závazky krátkodobé se v tomto období přímo úměrně snižují. Jak je výše zmíněno velkou část těchto ostatních krátkodobých závazků tvoří krátkodobé finanční výpomoci. Tyto peníze, poskytnuté jiným subjektem než bankovním, se společnosti vyplatí mnohem více.

Tabulka 11: Vyhodnocení dodržení zlatých pravidel financování

YATE, spol. s r. o.		2012	2013	2014	2015	2016
Zlaté pravidlo vyrovnání rizika		ANO	ANO	ANO	ANO	ANO
Zlaté pravidlo financování	1. podmínka	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO
	2. podmínka	NE	NE	NE	NE	NE
Zlaté pari pravidlo		NE	NE	NE	NE	NE
Zlaté poměrové pravidlo		ANO	ANO	ANO	ANO	ANO

Zdroj: vlastní zpracování

Z dlouhodobého hlediska zlaté pravidlo financování má dle tabulky 8 pro analyzovanou společnost přívětivý průběh. Po celé sledované období je podnik schopen financovat dlouhodobá aktiva, dlouhodobými pasivy. Největší část dlouhodobých pasiv je tvořena právě vlastním kapitálem firmy, který tvoří v průměru 88 % této částky. Procento se ale v průběhu sledovaného období snižuje a dlouhodobé závazky se ke konci sledovaného období zvyšují. Tento průběh by společnost YATE měla udržet do budoucna a vedení by se mělo zaměřit na celkové zvýšení jak dlouhodobých, tak hlavně krátkodobých závazků ale nikterak výrazně. Jak je poznamenáno výše, v tomto směru je podnik striktní a snaží se o financování podnikání převážně z vlastního kapitálu.

Následuje zlaté pari pravidlo, které částečně doporučuje to, co zlaté pravidlo financování ale navíc hledá prostor pro zdravé zadlužení podnikatelského subjektu. Dlouhodobý majetek YATE, spol. s. r. o. nepřevyšuje hodnotu vlastního kapitálu, viz. tabulka 9. Společnost by měla využívat více cizích zdrojů, které se nabízí a celkově zhodnotit systém řízení rizik. Posledním pravidlem je zlaté poměrové pravidlo, kterého se YATE, spol. s. r. o. dlouhodobě drží, a lpí právě na doporučených hodnotách po celé sledované období. Podobného průběhu by se měl držet management společnosti i do budoucna.

ZÁVĚR

Práce byla zaměřena na problematiku malého a středního podnikání, kdy záměrem práce byla finanční analýza vybraného malého a středního podniku, kterým byla firma YATE, spol. s. r. o., mezi roky 2012 až 2016. Následně byl popsán návrh na zlepšení jeho finanční situace pro následující období za pomoci poměrových ukazatelů a zlatých pravidel financování.

První část definuje malé a střední podnikání a související pojmy, které jsou nedílnou součástí této problematiky. V druhé kapitole je rozebrána problematika finanční analýzy a jsou zde popsány metody hodnocení finanční stránky vybraného podniku. Další část je věnována charakteristice společnosti YATE, spol. s. r. o. a následné analýze poměrových ukazatelů a zlatých pravidel financování. Tyto finanční ukazatele jsou zpracovány do tabulek a následně kvůli přehlednosti do grafů. V závěrečné části bakalářské práce jsou formulovány závěry a doporučení dle výše zmíněných poměrových ukazatelů a zlatých pravidel financování. V tabulkách 9 a 10 v části 4 jsou navrhnuté hodnoty, ke kterým by se analyzovaná společnost měla pokusit v následujícím období přiblížit.

V analýze bylo zjištěno, že hlavní strategií vybraného podniku je finanční soběstačnost respektive, aby vlastní zdroje podniku převyšovaly cizí zdroje financování. Společnost také vykazuje vysoké hodnoty ukazatelů výnosnosti, zejména ROE. Slabou stránkou analyzovaného podniku je ukazatel pohotové a okamžité likvidity. Společnost se nachází v rizikové situaci, a kdyby došlo k nečekané události, společnost není tuto situaci schopna financovat a následně dostát svým závazkům. YATE, spol. s. r. o. by mělo tedy zhodnotit možnost zdravého zadlužení a zvýšit hodnoty krátkodobých a dlouhodobých závazků.

Podnik se ale vyvíjí a po celé sledované období je z grafických znázornění všech finančních ukazatelů zřejmý posun do optimálních hodnot pro podnik. Stabilitu firmy potvrzuje i to, jakým způsobem se YATE, spol. s. r. o. vypořádalo s hospodářskou krizí, která zasáhla společnost v roce 2013. Největší propad nastal v divizi systému balení, které poskytuje automobilovým závodům protihlukové výplně do karoserií. Divize sportu se tento propad ekonomiky nedotkl vůbec, proto bylo zvyšování čistého zisku sice pozvolnější, ale přesto rostoucí. Tento fakt ještě více upevnil pozici YATE, spol. s. r. o. v kritických chvílích a ukázal sílu přístupu k financování výroby.

POUŽITÁ LITERATURA

- BACHROŇOVÁ, N., FINGER, L., *Společnost s ručeným omezeným*. Vyd. 1. Olomouc: Anag. 2014. IBSN 978-80-7263-870-3
- BLAHA, Z., JINDŘICHOVSKÁ, I., *Jak posoudit finanční zdraví firmy*. Praha: Cover, 2006. IBSN: 80-7261-145-3
- BUCHTA, M. a kol., *Manažerská ekonomika II.*, Pardubice: Univerzita Pardubice, 2001. IBSN 80-7194-387-8
- GRÜNWARD, R., HOLEČKOVÁ, J., *Finanční analýza a plánování podniku*. Vyd. 1. Praha: Ekopress, 2007. IBSN 978-80-86929-26-2
- JINDŘICHOVSKÁ, I., *Finanční management*. Vyd. 1. Praha: C. H. Beck, 2013. IBSN 978-80-7400-052-2
- KELLER, K., KOTLER, P., *Marketing management*. Vyd. 14. Praha: Grada, 2014. IBSN 978-80-247-4150-5
- KISLINGEROVÁ, E. a kol., *Manažerské finance*. Praha, C.H. Beck, 2004. IBSN 80-7179-802-9
- KISLINGEROVÁ, E. a kol., *Manažerské finance*. Vyd. 3. Praha: C. H. Beck, 2010. IBSN 978-80-7400-194-9
- KISLINGEROVÁ, E., *Chování podniku v globalizujícím se prostředí*. Vyd. 1. Praha: C.H. Beck, 2005. IBSN 80-7179-847-9
- KNÁPKOVÁ, A., PAVELKOVÁ, D., *Finanční analýza kompletní průvodce s příklady*. Vyd. 2. Praha: Grada, 2013. IBSN 978-80-247-4456-8
- KUBÍČKOVÁ, D., JINDŘICHOVSKÁ, I., *Finanční analýza a hodnocení výkonnosti firem*. Vyd. 1., Praha: C. H. Beck, 2015. IBSN: IBSN 978-80-7400-538-1
- LASÁK, J., *Zákon o obchodních korporacích, obchodní zákoník: srovnávací texty*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2013. IBSN 978-80-7357-346-1
- Malé a střední podniky v evropských dotacích: Nové programové období [online], 2015. Praha: Denisa Mířová [cit. 2015-7-13]. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/male-a-stredni-podniky-v-evropskych-dotacich>
- MANDYSOVÁ, I., *Podpora podnikání v České republice a v Evropské unii*, 1. Vyd. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2009. IBSN 978-807-3952-204.

- NÝVLTOVÁ, R., MARINIČ, P., *Finanční řízení podniku*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-3158-2
- Podnikatelské prostředí v ČR se zlepšuje [online], 2017. Praha: Ministerstvo průmyslu a obchodu [cit. 2017-8-15]. Dostupné z: <https://www.mpo.cz/cz/podnikani/regulace-podnikani-a-snizovani-administrativni-zateze/podnikatelske-prostredi-v-cr-se-zlepsuje--231214/>
- RABAN, P., *Obchodní zákoník*. Vyd. 3. Praha: Euronion, 2003. ISBN 80-7317-021-3
- RŮČKOVÁ, P., *Finanční analýza*. Vyd. 4., Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3916-8
- SEDLÁČEK, J., *Finanční analýza podniku*. Vyd. 1. Brno: Computer Press, 2009. ISBN 978-80-251-1830-6
- SCHOLLEOVÁ, H., *Ekonomické a finanční řízení pro neekonomy*. Praha: Grada, 2012. ISBN 978-80-247-4004-1
- SYNEK, M. a kol., *Podniková ekonomika*. Vyd. 4. Praha: C. H. Beck, 2006. ISBN 80-7179-892-4
- SYNEK, M., KISLINGEROVÁ, E., *Podniková ekonomika*. Vyd. 6. Praha: C.H. Beck, 2015. ISBN: 978-80-7400-274-8
- ŠIMAN, J., *Financování podnikatelských subjektů teorie pro praxi*. Vyd. 1. Praha: C.H. Beck, 2010. ISBN 978-80-7400-117-8
- ŠIMAN, J., *Financování podnikatelských subjektů teorie pro praxi*. Vyd. 1. Praha: C.H. Beck, 2010. ISBN 978-80-7400-117-8
- VEBER, J., SRPOVÁ, J., a kol. *Podnikání malé a střední firmy*. Vyd. 3. Praha: Grada, 2012. ISBN 978-80-247-4520-6
- VOJÍK, V., *Podnikání malých a středních podniků na jednotném trhu EU*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2009. ISBN 978-80-7357-467-3
- Zpráva o vývoji MSP a jeho podpoře v roce 2016 [online], 2017. Praha: Ministerstvo průmyslu a obchodu [cit. 2017-10-24]. Dostupné z: <https://www.mpo.cz/cz/podnikani/male-a-stredni-podnikani/studie-a-strategicke-dokumenty/zprava-o-vyvoji-maleho-a-stredniho-podnikani-a-jeho-podpore-v-roce-2016--232792/>